

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Č. 25

číslo a název klíčové aktivity	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
název materiálu	VY_12_INOVACE_25_ČJ_LV9_Tvořivá práce s textem LV9
téma	Literární žánry - novela
anotace	Spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
očekávaný výstup	ZV – LMP Jazyk a jazyková komunikace – 2. stupeň Literární výchova – čtení s porozuměním, orientace v textu
druh učebního materiálu	Pracovní list
ročník	9.
datum vytvoření	27. 5. 2012

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Zdena Cekotová

„SLUNCE“ CZ.1.07/1.4.00/21.1192

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

NOVELA

Novela je psána prózou. Je podobná povídce, někdy se s ní zaměňuje. Slovo „novela“ je převzato z italského a v překladu znamená – novinka. Má jednoduchý, ale zajímavý a napínavý děj, který má rychlý spád s nečekaným koncem.

K vrcholným česky psaným novelám patří „Babička“ od Boženy Němcové a „Krysař“ od Viktora Dyky. Babička byla několikrát zfilmována a Krysař dostal i muzikálovou podobu.

BOŽENA NĚMCOVÁ – BABIČKA

/charakteristika díla/

Božena Němcová toto dílo psala v době, kdy jí umíral syn. V knize popisuje dění na venkově se všemi zvyky. Hlavní postava je babička, která přijíždí ke své dceři a pomáhá jí s výchovou vnoučat. Babička je zde zobrazena jako moudrá, laskavá a starostlivá žena, která se stává rádkyní sousedům i paní kněžně.

Děj se odehrává ve východních Čechách na Starém bělidle v Ratibořickém /Babiččině/ údolí.

BABIČKA

/úryvek – upraveno/

Druhý den před polednem vyhrnula se babička s dětmi ze dveří.

„Ať se mi slušně chováte,“ přikazovala matka, přes práh je vyprovázejíc, „ať mi v zámku na nic nesaháte a paní kněžně pěkně ruku políbíte.“

„Vždyť my to nějak spravíme,“ ujišťovala babička.

Děti byly jako kvítí a babička také měla sváteční oblek, **mezulánku** hřebíčkové barvy, bílý **fěrtoch** jako led, **damaškový** kabátek oblakové barvy, čepec s holubičkou, na krku granáty s **tolarem**. Pod pažďí nesla si **plachetku** s sebou.

„Nač máte plachetku s sebou, pršet nebude, je vybráno,“ mínila paní Prošková.

Člověk je jako bezruký, když není co držet, je to už zvyk, abych si něco nesla,“ řekla babička.

Knížecí park byl každému přístupný, nebyl také daleko od Starého bělidla vzdálen, ale babička s dětmi zřídka tam vešla. Obdivovala se překrásným květinám, vzácnému stromoví, vodotryskům i zlatým rybičkám v rybníku, přece ale šla raději s dětmi na louku neb do lesa. Tam se mohly směle provalovat po měkkém zeleném koberci, tam mohly si přivonět ke každému kvítku, třeba natrhat si jich na kytice a věnce. V poli nerostly sice pomeranče ani citrony, ale sem tam stála košatá třešně ptáčnice aneb planá hruška, ovoce bylo na nich obsypáno a mohl si každý načesat po vůli.

Tvořivá práce s textem – pracovní list

Jméno a příjmení: _____

1. V článku je několik slov silně vyznačených, vyber ze závorky slova a přiřaď je k těmto slovům.

/platidlo=mince, zástěra, tkanina s vetkaným lesklým vzorem, dámská sukně, pokrývka hlavy/

Mezulánka: _____

Fěrtoch: _____

Damašek: _____

Tolar: _____

Plachetka: _____

2. V atlasu najdi Ratibořice. Napiš, v jakém kraji se nachází.

3. Když v řádcích tabulky vyškrtáš slova, která jsou v úkolu 2 vtištěna silně, dostaneš ze zbylých písmen jméno a titul zámecké paní, ke které šla babička s dětmi na návštěvu.

M	E	Z	K	U	L	Á	N	N	K	A	Ě	F	Ě	R	Ž	T
O	C	N	A	H	D	A	Z	M	A	Š	A	E	K	H	T	O
L	A	Á	R	P	L	Ň	S	A	C	K	H	E	Á	T	K	A

Tajenka: _____

4. Kytici, ve které je luční kvítí, vybarvi.

ŘEŠENÍ

Úkol číslo 1

Mezulánka: dámská sukně

Fěrtoch: zástěra

Damašek: tkanina s vetkaným lesklým vzorem

Tolar: platidlo=mince

Plachetka: pokrývka hlavy

Úkol číslo 3

KNĚŽNA ZAHÁŇSKÁ

Obrázky:

AUTOR NEUVEDEN. *onlineomalovanky.cz* [online]. [cit. 30.4.2012]. Dostupný na WWW:
http://www.onlineomalovanky.cz/omalov%C3%A1nka-otev%C5%99en%C3%BD-r%C5%AF%C5%BEE-a-r%C5%AF%C5%BEov%C3%BD-ke%C5%99-v-poup%C3%A1tek_1523.html

AUTOR NEUVEDEN. *onlineomalovanky.cz* [online]. [cit. 30.4.2012]. Dostupný na
WWW:http://www.onlineomalovanky.cz/omalov%C3%A1nka-v%C3%A1za-s-kv%C4%9Btinami-pestrou_550.html